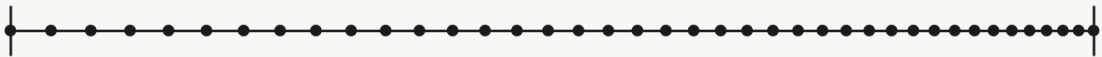

Autisme in fictiefilms

Filmlijst op chronologische volgorde
met Nederlandse beschrijvingen

1969

NU

Autisme in fictiefilms — filmlijst op chronologische volgorde met Nederlandse beschrijvingen

Gratis inkijkexemplaar

Deze lijst is gebaseerd op de filmlijsten op a-typist.nl en loopt van oud naar nieuw. Bij elke film lees je waar hij over gaat, welke rol autisme erin speelt en uit welk land hij komt. Zo kun je zelf inschatten of een film iets voor je is.

Inhoud

In dit inkijkexemplaar lees je de inleiding, alle films uit de jaren '90 en het begin van de analyse. De blauwe regels kun je aanklikken; de grijze titels vind je in het volledige e-book.

[Over deze lijst](#)

[Woorden die in deze lijst voorkomen](#)

Jaren '60

Change of Habit (1969)

Jaren '70

The Candy Snatchers (1973)

Son-Rise: A Miracle of Love (1979)

Jaren '80

Mario (1984)

The Boy Who Could Fly (1986)

Rain Man (1988)

[Jaren '90](#)

[Backstreet Dreams \(1990\)](#)

[Little Man Tate \(1991\)](#)

[Ipagpatawad Mo \(1991\)](#)

[House of Cards \(1993\)](#)

[What's Eating Gilbert Grape \(1993\)](#)

[Benny & Joon \(1993\)](#)

[Cries From the Heart \(1994\)](#)

[David's Mother \(1994\)](#)

[Relative Fear \(1994\)](#)
[When the Bough Breaks \(1994\)](#)
[Silent Fall \(1994\)](#)
[The Silence of Adultery \(1995\)](#)
[Under the Piano \(1996\)](#)
[Cube \(1997\)](#)
[Journey of the Heart \(1997\)](#)
[Spoonface Steinberg \(1998\)](#)
[Drei Herren \(1998\)](#)
[Mercury Rising \(1998\)](#)
[Nightworld: Lost Souls \(1998\)](#)
[Down in the Delta \(1998\)](#)
[Molly \(1999\)](#)
[The Other Sister \(1999\)](#)

Jaren '00

Bless the Child (2000)
Elling (2001)
Zig Zag (2002)
Les Diables (2002)
Paradox Lake (2002)
Milwaukee, Minnesota (2003)
Swaathi Mutthu (2003)
Miracle Run (2004)
Killer Diller (2004)
Marathon (2005)
Mozart and the Whale (2005)
Magnificent 7 (2005)
Raam (2005)
Snow Cake (2006)
De Gek op de Heuvel (2006)
After Thomas (2006)
Mysterious Creatures (2006)
Bajo las Estrellas (2007)
Václav (2007)
The Pye-Dog (2007)
Imagination (2007)
Margot at the Wedding (2007)
Ben X (2007)

Apna Asmaan (2007)
El-Torbini (2007)
Dark Floors (2008)
Jimmie (2008)
God's Ears (2008)
The Black Balloon (2008)
If You Could Say It in Words (2008)
Chocolate (2008)
Suzie (2009)
Drive Me to the Sea (2009)
Dancing Trees (2009)
Technotise: Edit & I (2009)
Mary and Max (2009)
Adam (2009)

Jaren '10

Simple Simon (2010)
Burning Bright (2010)
The Flood (Mabul) (2010)
SuperBrother (2010)
Pieds nus sur les limaces (Lily Sometimes) (2010)
Dear John (2010)
Temple Grandin (2010)
My Name is Khan (2010)
Ocean Heaven (2010)
Exodus Fall (2011)
The Great Fight (2011)
Der Kalte Himmel (2011)
Salmon Fishing in the Yemen (2011)
Fly Away (2011)
Extremely Loud and Incredibly Close (2011)
A Mile in His Shoes (2011)
The Girl With the Dragon Tattoo (2011)
The Story of Luke (2012)
A Man Called Nereus (2012)
Barfi! (2012)
White Frog (2012)
Das Pferd auf dem Balkon (A Horse on the Balcony) (2012)
Visionary (2012)

Soft in the Head (2013)
Stand Clear of the Closing Doors (2013)
Season of Miracles (2013)
The Girl From the Wardrobe (2013)
The Odd Way Home (2013)
Daglicht (2013)
Haridas (2013)
Killers (2014)
X+Y (2014)
Musical Whispers (2014)
Stay Then Go (2014)
NightLights (2014)
Jack of the Red Hearts (2015)
Jane Wants a Boyfriend (2015)
Le Goût des Merveilles (The Sense of Wonder) (2015)
The Big Short (2015)
I Am Me (2015)
El Faro de las Orcas (The Lighthouse of the Orcas) (2016)
A Boy Called Po (2016)
A Remarkable Life (2016)
Cruel Summer (2016)
The Accountant (2016)
Ostitto (2016)
Split (2016)
A Man and a Woman (2016)
Beautiful Pain (Redha) (2016)
Please Stand By (2017)
Artax: Un Nuevo Comienzo (2017)
Colors of Wind (2017)
On Body and Soul (2017)
Keep the Change (2017)
The Drummer and the Keeper (2017)
House by the Lake (2017)
Light Thereafter (2017)
For Izzy (2018)
The Predator (2018)
Guang (2018)
Tully (2018)

Monsieur Je-Sais-Tout (2018)

Rainbow Jelly (2018)

Dancing in the Rain (2018)

Mind My Mind (2019)

Hors Normes (2019)

The Fanatic (2019)

Love is Blind (2019)

Innocent Witness (2019)

Kia and Cosmos (2019)

Copperman (2019)

Haunting Inside (2019)

The Spiders' Man (2019)

Jaren '20

The Night Clerk (2020)

In Your Afterglow (2020)

Big Blue Sea (2020)

Come Play (2020)

Nathan's Kingdom (2020)

Drive Me to the End (2020)

Drought (2020)

Music (2021)

The Innocents (2021)

The Radio Amateur (2021)

The Lone Ume Tree (2021)

Sonata (2021)

Butterfly, Lost (2021)

I Used to Be Famous (2022)

Fang (2022)

When Time Got Louder (2022)

Cha Cha Real Smooth (2022)

The Sound of Violet (2022)

Royal Ashes (2022)

Ezra (2023)

In His Mother's Eyes (2023)

One More Chance (Be Water, My Friend) (2023)

Wochenendrebellen / Weekend Rebels (2023)

Bailey's Voice (2023)

Gerald's Hands (2023)

Boy Makes Girl (2023)
Goyo (2024)
Flaminia (2024)
Love Child (2024)
Mountain Boy (2024)
The Unbreakable Boy (2025)
Tanvi the Great (2025)
The Accountant 2 (2025)
Sitaare Zameen Par (2025)
MMA - Meu Melhor Amigo (2025)
Max (2025)
Wolfgang (2025)
Kain (2025)
Plight (2025)
En we vliegen door de dagen (2025)
Running in the Rain (2026)

[PAAZ \(2026\)](#)

[Wat deze lijst laat zien](#)

[Wil je verder lezen?](#)

[Over mij en a-typist.nl](#)

[Colofon](#)

[Over het gebruik van AI](#)

[Copyright](#)

Over deze lijst

Ik heb geprobeerd om deze lijst zo volledig mogelijk te maken. Het is dus geen selectie van mijn favorieten: elke fictiefilm met een autistisch personage die ik kon vinden, staat erin. Soms wordt een personage in de film letterlijk autistisch genoemd, soms wordt het duidelijk zo neergezet, en soms zien kijkers of critici het personage als autistisch zonder dat de film het benoemt. Ook films die weinig voorstellen, slecht onderzocht zijn of waarin het autistische personage maar een kleine rol speelt, heb ik opgenomen.

Bij het samenstellen van de lijst heb ik dus niet geselecteerd op hoe goed, respectvol of realistisch een film autisme neerzet. Er zitten films tussen die zorgvuldig te werk gaan en die soms zelfs met autistische mensen zijn gemaakt. Maar er zitten er ook tussen die teruggrijpen op achterhaalde stereotypen, zoals dat van het autistische genie, of waarin het autisme alleen wordt gesuggereerd en nooit hardop wordt benoemd. Die uitersten staan hier gewoon naast elkaar.

Dat een film in de lijst staat, zegt dus niets over de kwaliteit van de beeldvorming: de lijst is geen keurmerk. In de korte beschrijvingen probeer ik je wel genoeg mee te geven om van tevoren in te schatten wat je kunt verwachten, en bij films die schadelijk of heftig kunnen zijn, staat een 'Let op'. In het hoofdstuk 'Wat deze lijst laat zien', achter in dit e-book, kijk ik juist wél naar de beeldvorming: welke patronen je ziet als je alle films naast elkaar legt, en hoe die in de loop van de tijd zijn veranderd.

Woorden die in deze lijst voorkomen

Een paar woorden kom je in deze lijst vaker tegen. Hieronder leg ik uit wat ik ermee bedoel, zodat je ze niet hoeft op te zoeken.

Geïnterpreteerd door kijkers als autistisch — Een personage dat in de film nooit autistisch wordt genoemd, maar dat kenmerken heeft waarin veel kijkers of critici autisme herkennen.

Savant — Iemand met een opvallend talent, bijvoorbeeld voor rekenen, muziek of tekenen, of een sterk algemeen of fotografisch geheugen. Lang niet alle autistische mensen zijn savant, en je hoeft niet autistisch te zijn om zo'n talent te hebben.

Asperger (syndroom van) — Een oudere diagnose voor autistische mensen zonder taalachterstand of verstandelijke beperking. Die diagnose bestaat niet meer apart en valt nu onder autismespectrumstoornis, maar in oudere films en recensies kom je hem nog volop tegen.

Non-verbaal of niet-sprekend — Iemand die niet praat. Veel niet-sprekende mensen communiceren wel op andere manieren, bijvoorbeeld door te schrijven, met hulpmiddelen of met gebaren. Vroeger werd hiervoor de term non-verbaal gebruikt; niet-sprekend is inmiddels gebruikelijker.

Neurotypisch — Iemand van wie het brein werkt zoals de samenleving als standaard ziet. Dus niet autistisch, en ook niet op een andere manier neurodivergent.

Neurodivergent / neurodivergentie — Een verzamelterm voor breinen die anders werken dan die standaard, waaronder autisme, ADHD en dyslexie.

Hoog- en laagfunctionerend — Oude termen voor hoeveel ondersteuning iemand zou nodig hebben. Veel autistische mensen vinden ze misleidend en spreken liever over een hoge of lage zorgbehoefte. In oudere films en beschrijvingen kom je de oude termen nog tegen.

Stimmen — Herhalende bewegingen of geluiden, zoals wiegen, wapperen met je handen of een zinnetje herhalen. Het helpt om prikkels te verwerken, spanning kwijt te raken of juist blij te zijn.

Stereotype — Een versleten patroon dat in verhalen steeds terugkomt, zoals dat van het autistische genie.

Bioscoopfilm — Een film die is gemaakt voor de bioscoop of voor filmfestivals. Kleinere titels zijn daarna soms vooral op dvd of online uitgebracht.

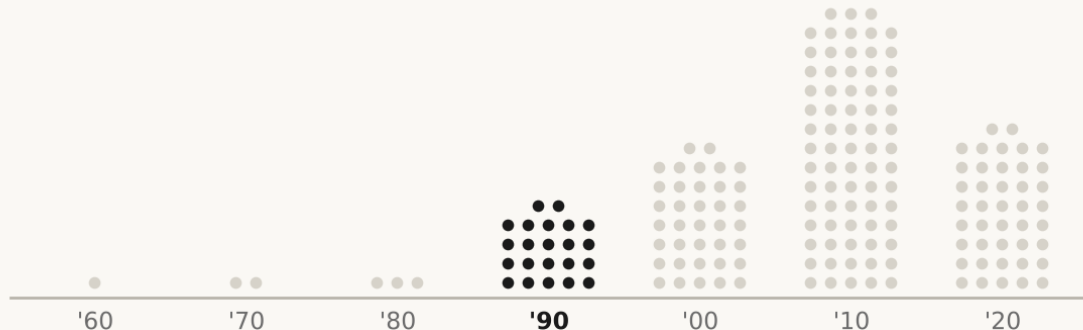
Tv-film — Een film die voor televisie is gemaakt en niet voor de bioscoop.

Streamingfilm — Een film die rechtstreeks online is uitgebracht, bijvoorbeeld via Netflix, en niet eerst in de bioscoop of op tv.

Exploitatiefilm — Een goedkope film die het vooral moet hebben van schokkende of sensationele beelden.

Jaren '90

22 films in de jaren '90. Autisme wordt voor het eerst met zoveel woorden benoemd.

[Backstreet Dreams \(1990\)](#)

Verenigde Staten · misdaaddrama · bioscoopfilm

Een kleine crimineel voedt zijn autistische zoontje vrijwel in zijn eentje op, terwijl zijn huwelijk stukloopt. Dan gaat een jonge psychologe met de jongen aan de slag om hem te helpen contact te maken met anderen. Terwijl zij met zijn zoon werkt, groeien zij en de vader naar elkaar toe, en botst zijn criminele leven steeds harder met wat hij voor zijn kind wil. De film mengt een misdaadverhaal uit de grote stad met een teder verhaal over een vader die zijn zoon leert begrijpen.

[Little Man Tate \(1991\)](#)

Verenigde Staten · drama · bioscoopfilm

Fred Tate is een zevenjarig wonderkind uit een Amerikaans arbeidersgezin. Zijn moeder en een ambitieuze psychologe zijn het volstrekt oneens over hoe ze hem moeten begeleiden, en Fred zit daar middenin. De film noemt hem nergens autistisch, maar zijn intense focus, zijn prikkelgevoeligheid en zijn onhandigheid in sociale situaties worden door kijkers vaak zo gelezen. De film gaat vooral over hoogbegaafdheid, en over de botsing tussen wat een kind kan en wat een kind nodig heeft.

Ipagpatawad Mo (1991)

Filipijnen · drama · bioscoopfilm

Een echtpaar dat allebei druk is met carrière maken, krijgt te horen dat hun oudste zoon, Mike Jr., autistisch is. Geen van beiden weet eerst wat ze daarmee aan moeten. Vooral de vader ontkent het en schaamt zich, voordat hij zich er langzaam bij neerlegt. Dit was de eerste grote Filipijnse film die autisme serieus weergaf, en hij heeft in de Filipijnen veel betekend voor de bekendheid van autisme.

House of Cards (1993)

Verenigde Staten · drama · bioscoopfilm

Een Amerikaanse architect verliest haar man. Haar dochtertje ziet hem sterven, stopt daarna met praten en gaat zich gedragen op een manier die aan autisme doet denken. Uiteindelijk bouwt ze een enorm kaartenhuis, dat haar enige manier van communiceren wordt. Een kinderpsychiater stelt autisme vast, maar de moeder denkt eerder aan een trauma en probeert haar dochter op haar eigen, onorthodoxe manier te bereiken.

What's Eating Gilbert Grape (1993)

Verenigde Staten · drama · bioscoopfilm

Gilbert Grape houdt zijn gezin overeind in een klein stadje in Iowa. Hij zorgt voor zijn moeder, die zo zwaar is dat ze het huis niet meer uit komt, en voor zijn broer Arnie, die een verstandelijke en ontwikkelingsbeperking heeft. De film zegt nergens dat Arnie autistisch is, maar in gesprekken over de film wordt dat vaak wel verondersteld. Gilberts eigen dromen staan intussen op een laag pitje, tot een vrijgevochten passante hem laat zien dat het ook anders kan.

Benny & Joon (1993)

Verenigde Staten · romantische komedie · bioscoopfilm

Een excentrieke jonge zwerver trekt in bij een man en diens psychisch zieke zus Joon. Wat Joon precies heeft, wordt in de film niet genoemd. De zwerver helpt Joon opbloeien en verliefd worden. Deze Amerikaanse romantische komedie duikt vaak op in lijsten over autisme, vanwege de speelse manier waarop hij anders-zijn neerzet. Zo heeft de film het zelf overigens nooit bedoeld.

Cries From the Heart (1994)

Verenigde Staten · drama · tv-film

Let op: deze film gaat over seksueel misbruik van een kind, en presenteert gefaciliteerde communicatie, een wetenschappelijk weerlegde methode, als doorbraak.

Een gescheiden moeder voedt haar niet-sprekende autistische zoontje Michael van zeven vrijwel alleen op. Na een incident gaat hij naar een gespecialiseerde school. Daar leert een therapeut hem 'praten' via gefaciliteerde communicatie: hij typt op een toetsenbord terwijl zij zijn hand ondersteunt. Zo lijkt hij te vertellen dat hij seksueel is misbruikt, en de zaak komt voor de rechter. De film presenteert de methode als doorbraak, maar inmiddels is aangetoond dat de boodschappen bij gefaciliteerde communicatie meestal van de begeleider komen en niet van de autistische persoon zelf. Dit Amerikaanse tv-drama verscheen ook onder de titel *Touch of Truth*.

David's Mother (1994)

Verenigde Staten · drama · tv-film

Jarenlang wist een alleenstaande moeder de jeugdzorg buiten de deur te houden, zodat ze haar autistische tienerzoon zelf kon blijven opvoeden in plaats van hem naar een instelling te sturen. Als een maatschappelijk werker erachter komt, botsen zij en het systeem over wat nou echt het beste is voor haar zoon. Een nieuwe liefde maakt het er niet eenvoudiger op. De film won meerdere Emmy Awards voor het acteerwerk.

Relative Fear (1994)

Canada · horror, thriller · bioscoopfilm

Let op: in deze film wordt een autistisch kind neergezet als van nature gewelddadig. Het geldt als een van de schadelijkste weergaven van autisme op deze lijst.

Een jonge autistische jongen wordt in deze Canadese thriller neergezet als van nature gewelddadig en gevaarlijk, en doodt de mensen om zich heen.

Onderzoekers die zich met autismebeeldvorming bezighouden beoordelen de film als een van de schadelijkste weergaven van autisme: behalve het label zelf is er weinig aan het personage dat herkenbaar autistisch is. De film functioneert meer als horrorthriller dan als een serieuze verkenning van autisme.

When the Bough Breaks (1994)

Verenigde Staten · thriller · bioscoopfilm

Een politieprofieler onderzoekt een reeks kindermoorden en komt uit bij een autistische jongen in een instelling. Hij lijkt bovennatuurlijke boodschappen te ontvangen die met de dader te maken hebben. Terwijl ze zijn vertrouwen probeert te winnen, ontdekt ze een verontrustend verband tussen hem en de moorden. Autisme is hier vooral een handig plotmiddel.

Silent Fall (1994)

Verenigde Staten · thriller · bioscoopfilm

Een psychiater wordt erbij gehaald om een autistische jongen te bereiken die heeft gezien hoe zijn ouders werden vermoord. De jongen is niet-sprekend en is de enige die weet wat er is gebeurd. Terwijl de psychiater probeert contact met hem te krijgen, komen er duistere geheimen in de familie boven water. In deze Amerikaanse thriller is het autisme van de jongen vooral een obstakel dat de zaak in de weg staat.

The Silence of Adultery (1995)

Canada · drama · tv-film

Een vader brengt zijn autistische kind naar een onconventioneel therapiecentrum en begint een verhouding met de therapeut, die ongelukkig getrouwd is. De therapie is er vooral om de twee volwassenen bij elkaar te brengen; over autisme gaat het eigenlijk nauwelijks. Een tamelijk onopvallend Canadees tv-drama uit die tijd.

Under the Piano (1996)

Canada · drama · tv-film

Dit Canadese tv-drama is gebaseerd op een waargebeurd verhaal. Een autistisch meisje groeit op in de jaren veertig en vijftig en blijkt een uitzonderlijk muzikaal talent te hebben. Haar moeder bepaalt alles voor haar en kan noch dat talent, noch haar autisme accepteren. Haar oudere zus, zelf beperkt door een verlamde arm, vecht ervoor dat ze meer vrijheid en een voller leven krijgt. Een fijnzinnig tijdsbeeld over loyaliteit tussen zussen en over autisme dat niemand begrijpt.

Cube (1997)

Canada · sciencefiction, horror · bioscoopfilm

In deze Canadese sciencefictionhorror wordt een groep vreemden wakker in een doolhof van dodelijke, kubusvormige kamers die steeds van plek veranderen. Een van hen is Kazan, een savant met verstandelijke en sociale verschillen, en al snel blijkt dat de anderen zijn rekentalent nodig hebben om te overleven. De film noemt hem nergens autistisch, maar Kazan wordt vaak genoemd als een van de interessantere vroege savantpersonages uit de genrefilm.

Journey of the Heart (1997)

Verenigde Staten · drama · tv-film

Dit Amerikaanse tv-drama is losjes gebaseerd op het leven van Tony DeBlois, een blinde autistische muzikant. Een alleenstaande moeder heeft het financieel zwaar en ontdekt dat haar blinde, autistische zoon uitzonderlijk muzikaal is. Ze verhuist met het gezin naar Boston zodat hij naar een gespecialiseerde school kan. Terwijl hij uitgroeit tot pianist, moet zij hem stukje bij beetje loslaten. Een opbeurende film waarin muziek de verbinding legt.

Spoonface Steinberg (1998)

Verenigd Koninkrijk · drama · tv-film

Deze Britse tv-film is een bewerking van een veelgeprezen radiomonoloog. Een autistisch meisje heeft kanker en wordt niet meer beter. In haar eigen bijzondere, bijna filosofische taal denkt ze na over leven, dood en over de volwassenen om haar heen, die het er veel moeilijker mee hebben dan zijzelf. Geen conventioneel drama, maar een stil en poëtisch portret, geprezen omdat het de blik van een autistisch kind serieus neemt.

Drei Herren (1998)

Oostenrijk, Duitsland · tragikomedie · bioscoopfilm

Drie psychiatrische patiënten gaan op zomerkamp in deze Oostenrijkse film. Als hun buschauffeur een hartaanval krijgt, stranden ze in het verkeerde dorp. Een van hen, Herr Sichel, praat niet en wordt vaak als autistisch gelezen door kijkers.

Mercury Rising (1998)

Verenigde Staten · actiethriller · bioscoopfilm

Een negenjarige autistische savant kraakt per ongeluk een geheime overheidscode die in een puzzelblad verstopt zat. Daarmee wordt hij een doelwit voor de mensen die de operatie willen beschermen. Een FBI-agent die zijn goede naam kwijt is, neemt het op zich om hem te beschermen. Autisme is hier vooral het middel om de jongen een "superkracht" te geven, ingebed in een actiethriller.

Nightworld: Lost Souls (1998)

Verenigde Staten · horror, thriller · tv-film

Een gezin verhuist naar een huis op het platteland, waar hun autistische dochter boodschappen lijkt te krijgen van de geesten van twee vermoorde kinderen. Terwijl de vreemde gebeurtenissen zich opstapelen, duikt de vader in een onopgeloste misdaad van decennia geleden die met haar visioenen te maken lijkt te hebben. Deze Amerikaanse tv-thriller grijpt terug op een versleten stereotype dat destijds veel voorkwam op televisie: het autistische kind met bovennatuurlijke gaven.

Down in the Delta (1998)

Verenigde Staten · drama · bioscoopfilm

In dit Amerikaanse drama van Maya Angelou stuurt een grootmoeder haar dochter, die aan de drugs is, en twee kleinkinderen weg uit een ruige wijk in Chicago. Een van die kleinkinderen is een klein autistisch meisje. Ze brengen de zomer door bij familie op het platteland van Mississippi. Weg van de stad vindt het gezin zijn geschiedenis terug en begint het langzaam te herstellen. Autisme speelt hier een bijrol in een groter verhaal over verslaving, afkomst en verzoening.

Molly (1999)

Verenigde Staten · tragikomedie · bioscoopfilm

Een niet-sprekende vrouw met autisme woont sinds haar kindertijd in een instelling. Als die sluit, moet haar broer haar in huis nemen. Daar heeft hij weinig zin in, want hij werkt altijd. Na een experimentele hersenoperatie wordt

ze een tijdlang spraakzamer en conventioneeler, en moeten broer en zus onder ogen zien wat ze daarmee winnen én verloren. Bij het uitkomen kreeg deze Amerikaanse tragikomedie veel kritiek, ook van autistische kijkers, omdat de film autisme neerzet als iets wat vooral genezen moet worden.

The Other Sister (1999)

Verenigde Staten · romantische komedie · bioscoopfilm

Een jonge Amerikaanse vrouw met een lichte verstandelijke beperking komt terug van een internaat en wil maar één ding: zelfstandig wonen, gaan studeren en samen zijn met een jongeman met een vergelijkbare beperking. Haar moeder is overbeschermend en kan haar moeilijk loslaten. De film noemt haar nergens autistisch, al wordt dat vaak wel verondersteld. Het is een bekende film, maar de meningen lopen uiteen: sommige belangenbehartigers vinden dat beperking hier vooral als grap wordt gebruikt.

Wat deze lijst laat zien

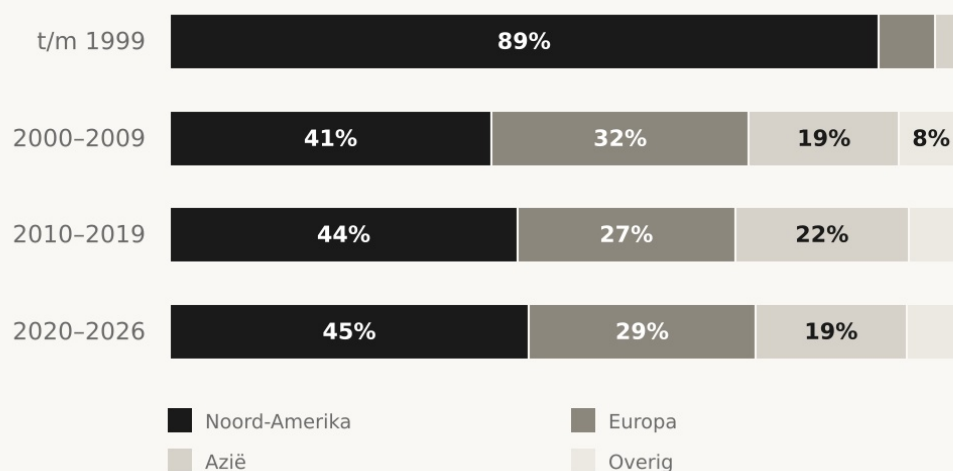
Een lijst van 180 films is meer dan een opsomming. Leg je de films naast elkaar, dan zie je patronen die je bij één film niet opvallen: welke verhalen steeds terugkomen, welke mensen vaak in beeld zijn en welke juist ontbreken. In dit hoofdstuk kijk ik naar wat de lijst als geheel zegt over hoe autisme in fictiefilms wordt neergezet, en hoe dat in ruim vijftig jaar is veranderd.

Eén kanttekening vooraf. Deze lijst is zo volledig als ik hem kon maken, maar compleet is hij vast niet. Films uit landen met een kleine filmindustrie, films die nooit buiten hun eigen land zijn uitgebracht en films waarin autisme maar terloops voorkomt, zijn veel moeilijker te vinden dan een Hollywoodproductie. De cijfers hieronder zeggen dus iets over deze verzameling films, en niet over alle films die er bestaan. Zie ze als een richting, niet als een harde meting. Dat geldt zeker voor de periode vóór 2000: daar gaat het om 28 films, en dan kan één titel meer of minder een percentage flink laten verschuiven.

Van zeldzaamheid naar genre

Tot 1990 vond ik maar zes films met een autistisch personage. Daarna groeit de lijst snel: 22 titels in de jaren '90, 37 in de jaren '00 en 73 in de jaren '10. De jaren '20 zijn nog niet om en tellen er al 42. In een paar decennia is autisme uitgegroeid van een zeldzaam onderwerp tot iets wat in allerlei genres opduikt, van horror en actie tot romantische komedie, kinderfilm en sciencefiction.

Ook de herkomst van de films is veranderd. Van de films van vóór 2000 komt 89% uit Noord-Amerika. Daarna ligt dat aandeel steeds rond de 45%, en komt de rest uit Europa (ongeveer 30%), Azië (ongeveer 20%) en andere delen van de wereld, zoals Latijns-Amerika, Australië, het Midden-Oosten en Afrika. Dat maakt verschil voor wat je te zien krijgt. Europese films in deze lijst zijn bijvoorbeeld veel minder vaak een thriller of actiefilm (9%) dan Noord-Amerikaanse films (24%). En in Aziatische films staat iets vaker het gezin centraal: hoe ouders omgaan met een diagnose, met schaamte en met wat de omgeving van hun kind verwacht.

Figuur 1. Uit welke regio komen de films? Aandeel per periode.

In het volledige e-book gaat dit hoofdstuk verder, met zeven figuren in totaal. Je leest daar onder meer waarom het autistische genie minder vaak voorkomt dan gedacht, wie het verhaal mag vertellen, hoe het staat met niet-sprekende personages, hoe autistische vrouwen in beeld komen en hoe steeds vaker autistische acteurs en makers meedoen.

Wil je verder lezen?

Dit was een inkijkexemplaar. In het volledige e-book Autisme in fictiefilms vind je:

- alle 180 fictiefilms met een autistisch personage, van 1969 tot en met 2026, elk met een korte beschrijving en een infolijn met land, genre en soort film;
- een 'Let op' bij films die schadelijk of heftig kunnen zijn;
- bij elke film een klikbare link naar IMDb;
- het volledige hoofdstuk 'Wat deze lijst laat zien', met zeven figuren over hoe de beeldvorming van autisme in ruim vijftig jaar is veranderd.

Het e-book is er in het Nederlands en in het Engels.

Over mij en a-typist.nl

Deze filmlijst is samengesteld door Anne van de Beek, autistische film- en televisiewetenschapper. Ik hou me al jaren bezig met autismebeeldvorming en allerlei andere onderwerpen rondom autisme, en schrijf daarover op a-typist.nl.

Mis je een film, of heb je een aanvulling op een beschrijving? Laat het me weten via info@a-typist.nl.

Colofon

Bij het vormgeven van dit document heb ik geprobeerd het zo prikkelarm mogelijk te houden. Het lettertype is schreefloos, breed beschikbaar en heeft ruime letterafstanden. Eenvoudige letters en genoeg witruimte lezen voor veel mensen nu eenmaal makkelijker dan een sierlijk lettertype. Om diezelfde reden is de regelafstand ruim en heb ik gekozen voor donkergrijs op een warm gebroken wit in plaats van zwart op felwit. Het gaat immers niet alleen om de inhoud van de tekst, maar ook om hoe prettig het leest.

Over het gebruik van AI

Deze filmlijst is samengesteld door Anne van de Beek. De beschrijvingen zijn tot stand gekomen met behulp van AI, onder mijn redactie.

Copyright

© 2026 Anne van de Beek. Alle rechten voorbehouden. Dit inkijkexemplaar mag je gratis en ongewijzigd delen. Het volledige e-book mag niet worden doorverkocht of verspreid zonder toestemming.